

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 14 Ιουλίου 2022 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Πρόεδρος, Σωτηρία Σταματοπούλου, Εισηγήτρια και Μαρία Βύρρα, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 6.6.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 810/7.6.2022 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» με διακριτικό τίτλο «...» (*εφεξής η «προσφεύγουσα»*), που εδρεύει στ.. ..., επί της οδού ... αριθμ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του Υπουργείου ... (*εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»*), που εδρεύει στ.. ..., οδός ... αριθμ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή της, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση, άλλως οίκοθεν ανάκληση ή τροποποίηση της, *κοινοποιηθείσας την 26-5-2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, υπ' αριθμ. 54254/26-05-2022 απόφασης του Υπουργού ...*, καθ' ο μέρος κρίθηκε μη αποδεκτή η προσφοράς της και αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος των υπό ανάθεση υπηρεσιών ο οικονομικός φορέας «...».

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια, Σωτηρία Σταματοπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της προσφυγής καταβλήθηκε, πληρώθηκε και δεσμεύθηκε το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 (βλ. *ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 6-6-2022 ηλεκτρονική απόδειξη πληρωμής της Τράπεζας Alpha Bank, καθώς και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»*), ποσού 2.180,00€, υπολογιζόμενο επί της εκτιμώμενης άνευ ΦΠΑ αξίας της σύμβασης, ήτοι €435.483,88.

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

2. Επειδή με την υπ' αριθμ. ... και με αριθμ. πρωτ. ... Διακήρυξη της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων της Γενικής Γραμματείας ..., ως ..., προκηρύχθηκε ανοικτός δημόσιος ηλεκτρονικός διαγωνισμός με αντικείμενο τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού των κτιρίων του Υπουργείου ..., για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από την υπογραφή της, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 653.225,81 €, άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης - παράτασης της διάρκειας της υπό ανάθεση σύμβασης έως ένα (1) έτος. Η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης, μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, ανέρχεται σε **435.483,88€**, **άνευ Φ.Π.Α.** Σύμφωνα με το άρθρο 1.3 της Διακήρυξης αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή υπηρεσιών καθαρισμού κτιρίων για τις ανάγκες των Υπηρεσιών του Υπουργείου ..., επί των οδών: 1. ... - ..., 2. .... - ..., 3. ... - ..., 4. ... - ..., 5. .... - ..., 6. ... - ..., 7. ... - ..., 8. ... - ..., 9. ... (...) - ..., 10. ... (...) – .... Οι παρεχόμενες υπηρεσίες καθαρισμού των κτιρίων, τα ωράρια, και οι λοιπές ειδικές απαιτήσεις, περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (I) «Τεχνικές Προδιαγραφές – Πίνακας Συμμόρφωσης», το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κειμένου της Διακήρυξης.

3. Επειδή η προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ στις 22-4-2021, το δε πλήρες κείμενο της Διακήρυξης καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 22-4-2021 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο προκείμενος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό ...

4. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρ. 1.5 της Διακήρυξης, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίστηκε η 15^η Μαΐου 2021 και ώρα 15:00 μ.μ., ενώ ως ημερομηνία διενέργειας της διαγωνιστικής διαδικασίας ορίστηκε η 20^η Μαΐου 2021 και ώρα 10:30 π.μ., οπότε και έλαβε χώρα η ηλεκτρονική αποσφράγιση των υπο-φακέλων με την ένδειξη «Δικαιολογητικά συμμετοχής – Τεχνική προσφορά» των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων. Στη σχετική διαγωνιστική διαδικασία υπέβαλαν προσφορά δεκαπέντε (15) οικονομικοί φορείς συμπεριλαμβανομένης και της προσφεύγουσας εταιρείας, ως κάτωθι:

1) ...

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

- 2) ...
- 3) ...
- 4) ...
- 5) ...
- 6) ...
- 7) ...
- 8) ...
- 9) ...
- 10) ...
- 11) ...
- 12) ...
- 13) ...
- 14) ..., και
- 15) ...

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών των συμμετεχόντων από την αρμόδια Επιτροπή αξιολόγησης/διενέργειας του διαγωνισμού (Πρακτικά με αριθμ. 1 έως 6), με το υπ' αριθμ. πρωτ. 124817/17.11.2021 έγγραφο της Υπηρεσίας, ορίστηκε ως ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών η 23η Νοεμβρίου 2021 και ώρα 12:00 π.μ. Η αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών και η κατάταξή τους κατά σειρά μειοδοσίας ολοκληρώθηκε από την Επιτροπή με τη σύνταξη του **Πρακτικού με αριθμ. 9.**

Ειδικότερα, με το υπόψη από 30-11-2021 Πρακτικό με αριθμ. 9, η Επιτροπή του Διαγωνισμού προέβη στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών οκτώ (8) οικονομικών φορέων, των οποίων οι τεχνικές προσφορές και τα δικαιολογητικά συμμετοχής είχαν κριθεί πλήρη και σύμφωνα με τους όρους και τις απαιτήσεις της οικείας Διακήρυξης (σύμφωνα με τα προηγηθέντα και με αριθμ. 1, 2, 3, 4, 5 και 6 Πρακτικά της Επιτροπής), μεταξύ των οποίων και της προσφεύγουσας εταιρείας «...». Αναφορικά με την οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας, η Επιτροπή του Διαγωνισμού με το επίμαχο υπ' αριθμ. 9 Πρακτικό της, εισηγήθηκε την απόρριψή της, με την ακόλουθη αιτιολογία:

“ - το κονδύλι «**ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΟΥ ΠΟΣΟΥ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ (Κόστος μισθοδοσίας)**», ύψους **12.504,27 €**

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

ανά μήνα, που ο οικονομικός φορέας «...» δηλώνει για τα κτίρια του Υπουργείου Εξωτερικών (σύμφωνα με τις απαιτήσεις ΣΤ.12 και ΣΤ.16 της Ενότητας ΣΤ' «ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ» του Παραρτήματος Ι «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ» της Διακήρυξης ..) **υπολείπεται** του αντίστοιχου κονδυλίου, ύψους **12.630,48 € ανά μήνα**, όπως το έχει προσδιορίσει η Επιτροπή σύμφωνα με τον ΠΙΝΑΚΑ Δ': ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ και

- το κονδύλι «ΥΨΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ», ύψους **3.042,29 € ανά μήνα**, που ο οικονομικός φορέας «....» δηλώνει για τα κτίρια του Υπουργείου ... (σύμφωνα με τις απαιτήσεις ΣΤ.12 και ΣΤ.16 της Ενότητας ΣΤ' «ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ» του Παραρτήματος Ι «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ» της Διακήρυξης ...) **υπολείπεται** του αντίστοιχου κονδυλίου, ύψους **3.151,67 € ανά μήνα**, όπως το έχει προσδιορίσει η Επιτροπή σύμφωνα με τον ΠΙΝΑΚΑ Δ' : ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ.

Επομένως, η οικονομική προσφορά του δεν καλύπτει το ελάχιστο εργοδοτικό κόστος, όσον αφορά τόσο τις αποδοχές όσο και τις ασφαλιστικές εισφορές και κρίνεται μη αποδεκτή.

Επιπρόσθετα, ο οικονομικός φορέας «....» στον πίνακα του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α'), που συνυπέβαλε στην οικονομική προσφορά του, στο πεδίο «**ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**» (στοιχείο α' του άρθρου 68 του ν. 3863/2010) δηλώνει: «**13,02 άτομα πλήρους οκτάωρης απασχόλησης ή 23 άτομα φυσική παρουσία**», κατ' απόκλιση από τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό εργαζομένων στην υπό ανάθεση σύμβαση, που είναι **24**, και ωραρίων **8ωρης και 4ωρης απασχόλησης**, που είναι **τρία (3) και εικοσιένα (21)**, αντίστοιχα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των παραγράφων ΣΤ.12 και ΣΤ.16 της Ενότητας ΣΤ' «ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ» του Πίνακα Συμμόρφωσης, καθώς και του «Πίνακα των υπό καθαρισμό κτιρίων» του Παραρτήματος Ι «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ» της οικείας Διακήρυξης (βλ. αναλυτικά Ενότητα IV του παρόντος).

Περαιτέρω, από την επισκόπηση των στοιχείων του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α') που ο οικονομικός φορέας «....» παραθέτει στον σχετικό πίνακα, προκύπτει ότι, ενώ ως αριθμό εργαζομένων δηλώνει «**13,02**

άτομα πλήρους οκτάωρης απασχόλησης ή 23 άτομα φυσική παρουσία», στο πεδίο «ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΩΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ» (στοιχείο β΄ του άρθρου 68 του ν. 3863/2010) δηλώνει «είκοσι (20) άτομα, τα οποία θα απασχολούνται επί τετράωρο, 07:00 - 11:00 ή και 13:00 - 17:00, τρία (3) άτομα, τα οποία θα απασχολούνται επί 8ωρο 08:00 - 16:00. Για το ... θα απασχολείται ένα (1) άτομο επί τετράωρο, από 10:00 - 14:00, μία φορά το μήνα», **δηλαδή 24 άτομα. Σε κάθε περίπτωση, πέραν της ασάφειας που προκύπτει, ο οικονομικός φορέας δεν εξειδικεύει, ως όφειλε επί ποινή αποκλεισμού, τις ημέρες και ώρες εργασίας των «23 ατόμων φυσική παρουσία» που δηλώνει, τόσο **αυτών που χαρακτηρίζει ως «13,02 άτομα πλήρους οκτάωρης απασχόλησης», αντί των τριών (3) ατόμων που προβλέπει η οικεία Διακήρυξη, όσο και των υπολειπόμενων 9,8 ατόμων**. Γεγονός, ωστόσο, που θα οδηγούσε σε πλήρη τροποποίηση των ωραρίων της παρ. ΣΤ.12 και παραβίαση τόσο της παρ. ΣΤ. 12, όσο και της παρ. ΣΤ. 13 της οικείας Διακήρυξης.**

Κατόπιν τούτων, η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα «....» **κρίνεται επιπρόσθετα μη αποδεκτή** ως αποκλίνουσα από τους κάτωθι **απαράβατους όρους της οικείας Διακήρυξης :**

- των παραγράφων ΣΤ.12 και ΣΤ.16 της Ενότητας ΣΤ΄ «ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ», καθώς και του «Πίνακα των υπό καθαρισμό κτιρίων» του Παραρτήματος Ι «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ», **σχετικά με τον ελάχιστο αριθμό απασχολούμενου προσωπικού [είκοσι τέσσερα (24) άτομα] και τα δεσμευτικά ωράρια εργασίας και**
- της παραγράφου 2.4.4 (Περιεχόμενα φακέλου "Οικονομική Προσφορά"/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), υπό την έννοια ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν εξειδικεύει στην οικονομική προσφορά του, όπως απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού, **τις ημέρες και ώρες εργασίας των ατόμων που δηλώνει** ότι θα απασχοληθούν στη σύμβαση. Πρόκειται δε για ασάφεια - ατέλεια που δεν δύναται να θεραπευθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α΄), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του δυνάμει του άρθρου 42 του ν. 4782/2021 (ΦΕΚ 36 Α΄), καθόσον το εν λόγω στοιχείο θα πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύεται στην οικονομική προσφορά».

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

Ήτοι με τις κρίσεις της, της η Επιτροπή του Διαγωνισμού, εισήγηθηκε την απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας επί των κάτωθι τριών (3) αιτιολογικών βάσεων:

α) μη κάλυψη του ελάχιστου εργοδοτικού κόστους, και δη όσον αφορά τόσο τις πάσης φύσεως αποδοχές του προσωπικού όσο και τις ασφαλιστικές εισφορές.

β) μη κάλυψη του απαιτούμενου ελαχίστου αριθμού εργαζομένων κατά τον όρο ΣΤ.12 και ΣΤ.16 του Πίνακα Συμμόρφωσης του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, καθόσον δήλωσε ότι θα διαθέσει 23 άτομα φυσική παρουσία έναντι των 24 απαιτούμενων κατά τη Διακήρυξη, ή 13,02 άτομα πλήρους θωρης απασχόλησης, και

γ) μη δήλωση και εξειδίκευση των ημερών και ωρών εργασίας είτε των 23 ατόμων που δήλωσε ότι θα διαθέσει φυσική παρουσία είτε των 13,02 ατόμων που δήλωσε ότι θα διαθέσει ως εργαζομένους πλήρους θωρης απασχόλησης, κατά παράβαση του άρθρ. 2.4.4 της Διακήρυξης.

Εν συνεχεία και κατόπιν του με αριθμ. ... (Ορθή επανάληψη 12.05.2022) εγγράφου της Υπηρεσίας με θέμα «*Παράταση χρόνου ισχύος προσφορών και εγγυήσεων συμμετοχής*», η προσφεύγουσα με την από 18.05.2022 επιστολή της παρέτεινε τον χρόνο ισχύος της προσφοράς της για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών από τη λήξη της, ήτοι έως 21.05.2023 και την εγγύηση συμμετοχής του έως 30.09.2023.

Τούτων δοθέντων, με την υπ' αριθμ. πρωτ. **54254/26.05.2022** Απόφαση του Υπουργού ..., εγκρίθηκαν, κατά περίπτωση εν συνόλω και εν μέρει, τα Πρακτικά της αρμόδιας Επιτροπής με αριθμ. 1 έως 9 και μεταξύ άλλων, απορρίφθηκε η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας, κατ' επικύρωση των διαλαμβανομένων στο Πρακτικό με αριθμ. 9 της Επιτροπής του Διαγωνισμού, με την ακόλουθη αιτιολογία:

«...Η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα «...», κρίνεται ως μη αποδεκτή, διότι:

i. δεν καλύπτει το ελάχιστο εργοδοτικό κόστος, όσον αφορά τόσο τις αποδοχές όσο και τις ασφαλιστικές εισφορές, όπως αυτό υπολογίστηκε από την επιτροπή διενέργειας/αξιολόγησης του διαγωνισμού,

ii. αποκλίνει από τους όρους των παραγράφων ΣΤ.12 και ΣΤ.16 καθώς και του «Πίνακα των υπό καθαρισμό κτιρίων» του Παραρτήματος Ι: Τεχνικές

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

Προδιαγραφές – Πίνακας Συμμόρφωσης της με αρ. ... διακήρυξης, σχετικά με τον ελάχιστο αριθμό απασχολούμενου προσωπικού [είκοσι τέσσερα (24) άτομα] και τα δεσμευτικά ωράρια εργασίας, και

iii. αποκλίνει από τον όρο της παραγράφου 2.4.4 της με αρ. ... διακήρυξης, υπό την έννοια ότι δεν εξειδικεύονται στην προσφορά οι ημέρες και οι ώρες εργασίας των ατόμων που ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι θα απασχοληθούν στη σύμβαση».

Περαιτέρω, με την άνω απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος των υπό ανάθεση υπηρεσιών, ο οικονομικός φορέας «...».

5. Επειδή κατά της άνω με αριθμ. **54254/26.05.2022** εκτελεστής Απόφασης προσωρινής κατακύρωσης του Υπουργού ..., η οποία κοινοποιήθηκε μετά των εγκριθέντων δι' αυτής Πρακτικών σε όλους τους συμμετέχοντες δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 26-5-2022, στρέφεται η προσφεύγουσα με την υπό εξέταση προσφυγή της, αιτούμενη την ακύρωσή της, καθ' ο μέρος κρίθηκε μη αποδεκτή η προσφορά της.

6. Επειδή ο διαγωνισμός ως εκ του αντικειμένου του (υπηρεσίες), της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης (653.225,81 €, άνευ Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένου όμως του δικαιώματος προαίρεσης), της νομικής φύσης και της δραστηριότητας της αναθέτουσας αρχής και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, η δε ΑΕΠΠ, και ήδη Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, όπως μετονομάστηκε κατ' άρθρ. 3 παρ. 1 Ν. 4912/2022 (ΦΕΚ Α' 59/17.03.2022), ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

7. Επειδή, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση, ως προελέχθη, κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 26-5-2022, και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 6-6-2022, ήτοι εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την άνω κοινοποίηση (και κατ' ακριβή διατύπωση κατά παρέκταση στην αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, δοθέντος ότι η λήξη της προθεσμίας συνέπιπτε με ημέρα εξαιρετέα, Κυριακή

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

5-6-2022), ενώ, επίσης, ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και είναι ψηφιακώς υπογεγραμμένη.

8. Επειδή, η προσφεύγουσα θεμελιώνει το έννομο συμφέρον της στο γεγονός ότι μη νομίμως κατά τους ισχυρισμούς της αποκλείστηκε η προσφορά της με την προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, ματαιώνοντας την προσδοκία της να αναδειχθεί ανάδοχος της σύμβαση.

9. Επειδή η αναθέτουσα αρχή προέβη την 7-6-2022 στην προβλεπόμενη, από το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017, κοινοποίηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής στους συμμετέχοντες και θιγόμενους από τυχόν αποδοχή της, προκειμένου να ασκήσουν ενδεχομένως το προβλεπόμενο δικαίωμα παρέμβασής τους.

10. Επειδή με την υπ' αριθμ. 1188/2022 Πράξη του Προέδρου του παρόντος Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής η 14-7-2022 και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της προσφυγής ως και επί του ενσωματωμένου σε αυτήν αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων.

11. Επειδή σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε εμπροθέσμως και παραδεκτώς στις 21-6-2022, σε όλους τους συμμετέχοντες και στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. τις με αριθμ. πρωτ. **63422/21-6-2022 απόψεις της** επί της κρινόμενης προσφυγής, αιτούμενη την απόρριψη της προσφυγής κατά τα εκεί ειδικώς αναφερόμενα.

12. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 3^{ου} Κλιμακίου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 365 Ν. 4412/2016, 13 ΠΔ 39/2017 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, είναι τύποις παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

13. Επειδή η **προσφεύγουσα** με την υπό κρίση προσφυγή της αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής, επαγόμενη ότι με εσφαλμένη και πλημμελή αιτιολογία απορρίφθηκε η προσφορά της. **Ειδικότερα**, η προσφεύγουσα, ως προς τον **πρώτο λόγο** απόρριψης της προσφοράς της, που αφορά τη μη κάλυψη του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους, και δη τόσο του κόστους πάσης φύσεως αποδοχών όσο και των ασφαλιστικών εισφορών, ισχυρίζεται ότι η προσφορά της απορρίφθηκε μη νόμιμα και με εσφαλμένη αιτιολογία. Περαιτέρω,

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι αόριστη, δεν περιέχει εμπειριστατωμένη αιτιολογία και δεν προσδίδει συγκεκριμένη πλημμέλεια στην **οικονομική της προσφορά**, ήτοι δεν προσδιορίζει και δεν προβάλλει συγκεκριμένη απόκλιση της οικονομικής της προσφοράς από την εργατική νομοθεσία αλλά αποδίδει πλημμέλεια στον τρόπο υπολογισμού του εργατικού κόστους συνολικώς και αορίστως. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης, ότι σε κάθε περίπτωση το δηλωθέν εργατικό κόστος της οικονομικής της προσφοράς τηρεί απαρέγκλιτα την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και ότι η αναθέτουσα αρχή, κατά τον υπολογισμό του δώρου Χριστουγέννων για τους εργαζόμενους πλήρους και μερικής απασχόλησης προβαίνει σε υπερκοστολόγηση του ποσού αυτού, καθώς υπολογίζει δύο (2) φορές την αναλογία του επιδόματος αδείας κατά παράβαση της νομοθεσίας. Ως προς την **δεύτερη αιτιολογική βάση** απόρριψης της προσφοράς της, που αφορά στον ελάχιστο αριθμό απασχολούμενου προσωπικού και τα δεσμευτικά ωράρια εργασίας, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι στην προσφορά της αναφέρει ότι θα χρησιμοποιήσει είκοσι τέσσερα (24) άτομα και εκ προφανούς τυπογραφικής παραδρομής η εταιρεία της δήλωσε στο πεδίο «αριθμός των εργαζομένων» του αρχείου με την ονομασία «2. Στοιχεία του Άρθρου 68..pdf» το εξής «13,02 άτομα πλήρους οκτάωρης απασχόλησης ή 23 άτομα φυσική παρουσία» και ότι τα 13,02 άτομα πλήρους απασχόλησης που υπολογίζει αντιστοιχούν σε 24 άτομα φυσική παρουσία. Εν συνεχεία, επί της **τρίτης αιτιολογικής βάσης απόρριψης** της προσφοράς της που αφορά **στη μη εξειδίκευση των ημερών και των ωρών εργασίας των ατόμων** που θα απασχοληθούν στη σύμβαση, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από την απλή επισκόπηση της οικονομικής της προσφοράς και δη από το αρχείο με ονομασία «2. Στοιχεία του Άρθρου 68.pdf» προκύπτει ότι η εταιρεία της εξειδίκευσε τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. Περαιτέρω, υποστηρίζει ότι «...ουδεμία υποχρέωση είχε η εταιρεία μας να εξειδικεύσει τις ημέρες και ώρες εργασίας των 13,02 ατόμων τα οποία αποτελούν το πλήθος των εργαζομένων που αντιστοιχούν στις απαιτούμενες από τη διακήρυξη εργατοώρες και είναι κοστολογικά εκφρασμένο σε άτομα πλήρους απασχόλησης, ήτοι αποτελούν το υπολογιστικό μέγεθος για την εξαγωγή του εργατικού κόστους, η οποία (εταιρεία μας) σε κάθε περίπτωση εξειδίκευσε τις ημέρες και ώρες εργασίας των 24 ατόμων που θα απασχοληθούν στο έργο σε φυσική παρουσία, ως όφειλε

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

σύμφωνα με τη διακήρυξη και τη νομοθεσία...», ενώ, τέλος, προβάλλει αιτιάσεις περί της υποχρέωσης της αναθέτουσας αρχής όπως την καλέσει προς παροχή διευκρινίσεων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α').

14. Επειδή η **αναθέτουσα αρχή**, στις υποβληθείσες με αριθμ. πρωτ. **63422/21-6-2022** απόψεις της, αντικρούει τις άνω αιτιάσεις της προσφεύγουσας, εμμένοντας στην απόρριψη της προσφοράς της κατά τα ειδικώς αναφερόμενα στην προσβαλλόμενη απόφαση. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή επί των προσφυγικών ισχυρισμών, κατόπιν παράθεσης των κρίσιμων όρων της Διακήρυξης, επάγεται επί λέξει τα κάτωθι:

“.....Σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 2690/1999 (Α' 45) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις», η ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχει αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της. Περαιτέρω, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης.

Εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με αρ. 54254/26.05.2022 εμπεριέχει σαφή, ειδική και επαρκή αιτιολογία ως προς την απόρριψη της οικονομικής προσφοράς του προσφεύγοντα, η οποία προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και συγκεκριμένα από την υποβληθείσα προσφορά του και το πρακτικό με αρ. 9 της επιτροπής διενέργειας/ αξιολόγησης των προσφορών, στο οποίο παραπέμπει η απόφαση.

Ειδικότερα, στο πρακτικό της με αρ. 9, η επιτροπή διενέργειας/ αξιολόγησης των προσφορών περιλαμβάνει πλήρη ανάλυση του τρόπου υπολογισμού του ελάχιστου εργατικού κόστους που έλαβε υπόψη της για την αξιολόγηση και κατάταξη των προσφορών με παραπομπή στο εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο, παραθέτει με τρόπο συγκεκριμένο τις οικονομικές προσφορές των προσφερόντων, αναφέρει εκτενώς τις ελλείψεις και τις πλημμέλειες των οικονομικών τους προσφορών και προσδιορίζει με σαφήνεια τις αποκλίσεις που παρουσιάζει έκαστη από τους όρους της διακήρυξης. Η δε αναθέτουσα αρχή απορρίπτει την προσφορά του προσφεύγοντος διότι αυτή, σύμφωνα με το δηλωμένο ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

φύσεως νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων και το δηλωμένο ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, δεν καλύπτει το ελάχιστο εργοδοτικό κόστος, όπως αυτό προκύπτει από την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και τις απαιτήσεις της Διακήρυξης.

Επομένως, δοθέντος ότι, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, η αιτιολογία απαιτείται να περιέχεται στο σώμα της πράξης μόνο όταν τούτο προβλέπεται ρητά στον νόμο και στην αντίθετη περίπτωση η αιτιολογία αρκεί να περιέχεται στον φάκελο που συνοδεύει την πράξη, όπως εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη απόφαση παρίσταται επαρκώς και νομίμως αιτιολογημένη. Εξάλλου, από τις διατάξεις που διέπουν τον επίμαχο διαγωνισμό και την παρ. 3.1 «Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών» της με αρ. ... διακήρυξης, προβλέπεται η κοινοποίηση της προσβαλλόμενης, εν προκειμένω απόφασης, μαζί με αντίγραφο των αντίστοιχων πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης προσφορών, κοινοποίηση η οποία πραγματοποιήθηκε στις 26.05.2022 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού.

Κατόπιν τούτων, οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντα ως προς την πληρότητα και την επάρκεια της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης δια της προδικαστικής προσφυγής διοικητικής πράξης, δεν ευσταθούν και κρίνονται απορριπτέοι.

Περαιτέρω, ως προς τον ισχυρισμό του προσφεύγοντα που αφορά στον εσφαλμένο υπολογισμό του δώρου Χριστουγέννων από την αναθέτουσα αρχή, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ο προσφεύγων προβάλλει ότι η αναθέτουσα αρχή, κατά τον υπολογισμό του εργατικού κόστους, προέβη σε υπερκοστολόγηση του δώρου Χριστουγέννων των εργαζομένων με πλήρη και μερική απασχόληση και συγκεκριμένα ότι κατά τους υπολογισμούς της, υπολογίζει δύο (2) φορές την αναλογία επιδόματος αργίας εφαρμόζοντας τόσο τον συντελεστή 245/237 όσο και τον συντελεστή 1,04166.

Ο ως άνω ισχυρισμός του προσφεύγοντος παρίσταται καταρχήν ορθός.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ο ισχυρισμός του προσφεύγοντα αφορά μόνο στο ποσό του δώρου Χριστουγέννων που υπολογίζει η αναθέτουσα αρχή. Για τα επιμέρους ποσά που απαρτίζουν το ελάχιστο εργατικό κόστος και τη μεθοδολογία που εφαρμόζει η αναθέτουσα αρχή για τον υπολογισμό τους,

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

ουδέν άλλο αναφέρεται στην προσφυγή του, με αποτέλεσμα να τεκμαίρεται ότι αποδέχεται την ορθότητά τους.

Στο πλαίσιο αυτό, εάν υπολογιστεί εκ νέου το δώρο Χριστουγέννων, το ποσό που προκύπτει ως ελάχιστο εργοδοτικό κόστος σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Υπηρεσίας, υπερβαίνει και πάλι το ποσό που δηλώνει ο προσφεύγων και κατά συνέπεια η προσφορά του είναι και πάλι απορριπτή. Σε κάθε περίπτωση, κατόπιν της προσφυγής που κατέθεσε ο οικονομικός φορέας, η αναθέτουσα αρχή προέβη σε εκ νέου υπολογισμό του δώρου Χριστουγέννων και οι αποκλίσεις που διαπιστώθηκαν είναι μη ουσιώδεις καθότι ως αποδεικνύεται κάτωθι το ελάχιστο εργοδοτικό κόστος υπερβαίνει και πάλι, ως αναφέρθηκε, το ποσό που δηλώνει ο προσφεύγων.

.....
.....Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω μειώσεις το **μηνιαίο ελάχιστο εργατικό κόστος**, ως προς τις νόμιμες αποδοχές, για τους 24 εργαζόμενους της σύμβασης μειώνεται κατά 86,64 ευρώ (ΣΥΝΟΛΑ $A+B+F=19,49+66,95+0,20=86,64$ ευρώ) και διαμορφώνεται στα **12.543,84 αντί των αρχικώς υπολογισθέντων 12.630,48 ευρώ**

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω μειώσεις οι **συνολικές μηνιαίες εργοδοτικές εισφορές για τους 24 εργαζόμενους της σύμβασης με τους αντικαταστάτες τους** μειώνονται κατά 21,99 ευρώ (ΣΥΝΟΛΑ $A+B+F=5,32+16,62+0,048=21,99$ ευρώ) και **διαμορφώνονται στα 3.129,68 ευρώ αντί των αρχικώς υπολογισθέντων 3.151,67 ευρώ (Πίνακας Δ Πρακτικού 9).**

Μετά τα παραπάνω προκύπτει ότι το ελάχιστο εργοδοτικό κόστος, ανά μήνα, για τις υπό ανάθεση υπηρεσίες διαμορφώνεται: από 15.782,15 ευρώ [12.630,48 ευρώ (νόμιμες αποδοχές πάσης φύσεως) + 3.151,67 (ύψος ασφαλιστικών εισφορών)] σε 15.673,52 ευρώ [12.543,84 (νόμιμες αποδοχές πάσης φύσεως) + 3.129,68 (ασφαλιστικές εισφορές)].

Κατόπιν σύγκρισης των αναθεωρημένων ως άνω ποσών με την προσφορά του προσφεύγοντος, προκύπτει ότι:

- Το ποσό που δηλώνει ως «Ύψος του προϋπολογισμένου ποσού πάσης φύσεως νόμιμων αποδοχών του συνόλου των εργαζομένων στο παρόντα διαγωνισμό (κόστος μισθοδοσίας), ύψους 12.504,27 ευρώ ανά μήνα,

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

υπολείπεται του αναθεωρημένου ποσού των νόμιμων αποδοχών που ανέρχεται πλέον σε 12.543,84 ευρώ ανά μήνα.

- Το ποσό που δηλώνει ως «Ύψος ασφαλιστικών εισφορών του συνόλου των εργαζομένων στον παρόντα διαγωνισμό», ύψους 3.042,29 ανά μήνα, υπολείπεται του αναθεωρημένου ποσού των ασφαλιστικών εισφορών που ανέρχεται πλέον σε 3.1029,68 ευρώ ανά μήνα.

- Το συνολικό εργατικό κόστος της οικονομικής προσφοράς του προσφεύγοντος, ύψους 15.546,56 υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού κόστους, όπως αυτό αναλύεται παραπάνω, και ανέρχεται πλέον σε 15.673,52 ευρώ ανά μήνα.

Κατά συνέπεια, η οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος δεν καλύπτει το ελάχιστο εργοδοτικό κόστος, όπως αυτό υπολογίστηκε εκ νέου ως ανωτέρω, τόσο όσον αφορά στις αποδοχές όσο και στις ασφαλιστικές εισφορές και οι ισχυρισμοί του πρέπει να απορριφθούν.

Ως προς τους ανωτέρω ισχυρισμούς του προσφεύγοντα, σημειώνονται τα ακόλουθα: Η οικεία διακήρυξη, όπως συνάγεται από τη διατύπωση της απαίτησης ΣΤ.12 του Πίνακα Συμμόρφωσης, ορίζει συγκεκριμένο αριθμό εργαζομένων καθώς και συγκεκριμένο ωράριο απασχόλησης ανά εργαζόμενο.

Για παράδειγμα, η αναφορά «τρία (3) άτομα, τα οποία θα απασχολούνται επί 8ωρο 08:00 - 16:00» δεν χρήζει περαιτέρω ερμηνείας, καθώς προβλέπει συγκεκριμένα, ρητά και δεσμευτικά ότι το σύνολο των οκτώ (8) ωρών εργασίας ανά βάρδια καλύπτεται από τρία (3) συγκεκριμένα άτομα, χωρίς δυνατότητα εναλλαγής μεταξύ τους ή με άλλους εργαζόμενους. Σε αντίθετη περίπτωση, θα γινόταν αναφορά σε τρεις (3) 8ωρες βάρδιες, χωρίς δηλαδή να γίνεται μνεία στο πλήθος των εργαζομένων (βλ. ΑΕΠΠ 210/2020, σκ. 18).

Ο ευλόγως ενημερωμένος και κανονικά επιμελής οικονομικός φορέας οφείλει να αναγινώσκει το σύνολο των διατάξεων της διακήρυξης, προκειμένου να αντιληφθεί τις απαιτήσεις εκτέλεσης της σύμβασης και διαμόρφωσης της προσφοράς του. **Καθίσταται, δε, σαφές ότι η διακήρυξη δέον είναι να ερμηνεύεται εν συνόλω και ότι όρος που περιέχει τη φράση «επί ποινή απαραδέκτου» ή «επί ποινή αποκλεισμού» είναι ουσιώδης και αυτόθροη συνέπεια της παράβασής του είναι η απόρριψη της οικείας προσφοράς (βλ. ΑΕΠΠ 1217/2020, σκ. 29).**

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

Εν προκειμένω, από τη συνδυαστική ερμηνεία των όρων της διακήρυξης και κατόπιν άθροισης των επιμέρους, συγκεκριμένων, αριθμητικών συνόλων εργαζομένων ανά κτίριο, αναντίρρητα συνάγεται το συμπέρασμα ότι, για τον καθαρισμό του συνόλου των κτιρίων της υπό ανάθεση σύμβασης απαιτούνται είκοσι τέσσερις (24) εργαζόμενοι, συμπεριλαμβανομένου του ενός (1) εργαζόμενου στο ....

Τούτων δοθέντων, ουδέν περιθώριο αμφιβολίας καταλείπεται ότι η αναθέτουσα αρχή, με την οικεία διακήρυξη, καθόρισε με σαφήνεια τον αριθμό των εργαζομένων που θα παρέχουν τις υπό ανάθεση υπηρεσίες καθαρισμού και το ωράριο απασχόλησης αυτών, ώστε αφενός να παρέχεται η δυνατότητα στους κανονικά επιμελείς και ευλόγως ενημερωμένους οικονομικούς φορείς να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των συγκεκριμένων όρων και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, **αφετέρου να καθίσταται εφικτός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του εάν οι προσφορές των οικονομικών φορέων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την υπό ανάθεση σύμβαση.**

Από την επισκόπηση των στοιχείων του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α΄) που ο προσφεύγων παραθέτει στον σχετικό πίνακα, προκύπτει ότι, ενώ ως αριθμό εργαζομένων δηλώνει «13,02 άτομα πλήρους οκτάωρης απασχόλησης ή 23 άτομα φυσική παρουσία», στο πεδίο «ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΩΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ» (στοιχείο β΄ του άρθρου 68 του ν. 3863/2010) δηλώνει «είκοσι (20) άτομα, τα οποία θα απασχολούνται επί 4ωρο, 07:00 - 11:00 ή και 13:00 - 17:00, τρία (3) άτομα, τα οποία θα απασχολούνται επί 8ωρο 08:00 - 16:00. Για το ... θα απασχολείται ένα (1) άτομο επί 4ωρο, από 10:00 - 14:00, μία φορά το μήνα», δηλαδή είκοσι τέσσερα (24 άτομα). Σε κάθε περίπτωση, ο προσφεύγων δεν εξειδικεύει στην οικονομική του προσφορά, ως όφειλε επί ποινή αποκλεισμού, τόσο τις **ημέρες και ώρες** εργασίας των εργαζομένων που χαρακτηρίζει ως «13,02 άτομα πλήρους οκτάωρης απασχόλησης» όσο και των «23 ατόμων φυσική παρουσία» που δηλώνει. Αντίθετα, ο προσφεύγων προβαίνει σε σχετική εξειδίκευση και ανάλυση το πρώτον με την προδικαστική του προσφυγή.

Σημειώνεται ότι οι **ημέρες εργασίας** είναι από τα στοιχεία που επί ποινή αποκλεισμού περιλαμβάνονται στα στοιχεία του άρθρου 68 του ν. 3863/2010, η υποβολή των οποίων αποτελεί προϋπόθεση παραδεκτού της οικονομικής

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

προσφοράς των διαγωνιζομένων, παράλειψη δε υποβολής αυτών ή υποβολή τους κατά τρόπο ελλιπή, καθιστά την οικονομική προσφορά अपараδέκτη και ως εκ τούτου απορριπτέα (πρβλ. ΕΑ του ΣΤΕ 758/2010).

Αναφορικά δε με τις αιτιάσεις του προσφεύγοντα περί υποχρέωσης της αναθέτουσας αρχής να τον καλέσει προς παροχή διευκρινίσεων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α'), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του δυνάμει του άρθρου 42 του ν. 4782/2021 (ΦΕΚ 36 Α'), αντί της άνευ ετέρου απόρριψης της προσφοράς του, λόγω πλημμέλειας την ύπαρξη της οποίας συνομολογεί ο ίδιος ο οικονομικός φορέας, θεωρώντας την όμως επουσιώδη, λεκτέα είναι τα κάτωθι:

Η αναθέτουσα αρχή δεν δύναται να θέτει εκποδών ουσιώδεις διατάξεις της διακήρυξης, που θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού. Σε κάθε περίπτωση, δε, η εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α'), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του δυνάμει του άρθρου 42 του ν. 4782/2021 (ΦΕΚ 36 Α') δεν δύναται να συνεπάγεται τροποποίηση/αλλοίωση της προσφοράς κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης (βλ. ΑΕΠΠ 1086/2021, σκ. 42 και ΑΕΠΠ 1298/2021, σκ. 33, επί υποχρεωτικών, επί ποινή αποκλεισμού, τεχνικών προδιαγραφών), όπως κατά μείζονα λόγο συμβαίνει σε περιπτώσεις εφαρμογής της προδιαληφθείσας διάταξης νόμου επί προσφορών, που εμφανίζουν ελλείψεις και αποκλίσεις από όρους και στοιχεία που τίθενται από τη διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού/απαραδέκτου, προσδίδοντας έτσι αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε ορισμένους οικονομικούς φορείς έναντι των λοιπών.”

15. Επειδή στην επίμαχη Διακήρυξη, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣΤΕ 352/2016, 53/2011, ΣΤΕ 3669/2015, 5022/2012), σε σχέση με το τιθέμενο ζήτημα ορίζονται τα ακόλουθα:

«1.3 Συνοπτική περιγραφή φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης: Αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή υπηρεσιών καθαρισμού κτιρίων για τις ανάγκες των Υπηρεσιών του Υπουργείου ..., επί των οδών: ...-..., ... - ..., ... - ..., ... - ..., ... - ..., ... - ..., ... - ..., ... - ..., ... - ..., ... (...)- ..., ... (...)- ...

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

Προκειμένου να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη και αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών καθαριότητας και στα δέκα (10) κτίρια, καθώς επίσης και η επίτευξη της ορθής και ομοιόμορφης παρακολούθησης του εν λόγω συμβατικού αντικειμένου, κατόπιν σχετικού αιτήματος του Υπουργείου Εξωτερικών, με την παρούσα διακήρυξη το σύνολο των υπηρεσιών καθαρισμού ανατίθεται σε έναν (1) ανάδοχο που θα προκύψει από την διαδικασία διενέργειας του διαγωνισμού.

2.4 Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών

2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών

Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - Τεχνικές Προδιαγραφές – Πίνακας Συμμόρφωσης** και στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - Υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς της διακήρυξης**.

2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά: Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή, με ακριβή περιγραφή των συγκεκριμένων απαιτήσεων και προδιαγραφών που πληρούνται και περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - Τεχνικές Προδιαγραφές – Πίνακας Συμμόρφωσης της παρούσας διακήρυξης**.

2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Η οικονομική προσφορά συντάσσεται με βάση το κριτήριο ανάθεσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομικής άποψης προσφοράς βάσει τιμής.

.....
.....

A. Τιμές

Όλες οι τιμές δίνονται σε ευρώ (€) και σύμφωνα με το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος II, είναι σταθερές καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης, δεν αναπροσαρμόζονται και πρέπει να είναι στρογγυλοποιημένες σε δύο δεκαδικά ψηφία.

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

του ΦΠΑ, για τις παρεχόμενες υπηρεσίες στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20 % όπως αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 5.1.2. της παρούσης Διακήρυξης.

Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό ΦΠΑ επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ευρώ ή που καθορίζεται σχέση ευρώ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης.

Στην οικονομική προσφορά θα πρέπει να αναφέρεται με σαφήνεια ο τρόπος πληρωμής που περιγράφεται στην παρ. 5.1 της παρούσας διακήρυξης.

B. Επισήμανση

Οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς τους, τα ακόλουθα στοιχεία ανά μήνα και ανά έτος, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από την παρ.1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στην σύμβαση.

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι καθώς και αντίγραφο αυτής.

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά.

στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

ζ) Στην οικονομική προσφορά τους, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους, κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενα φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενα φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,

β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,

δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά.

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.3 περ.γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΥΠΟ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ ΚΤΙΡΙΩΝ

(τίθεται ο “Πίνακας των υπό καθαρισμό κτιρίων”, όπου ανά στήλη αναγράφεται η διεύθυνση εκάστου κτιρίου, χώροι προς καθαρισμό, επιφάνεια σε τ.μ., ανάλυση των χώρων προς καθαρισμό)

Ελάχιστος αριθμός απασχολούμενου προσωπικού καθημερινά ανά κτίριο:

- Οδός ...- τέσσερα (4) άτομα
- Οδός ... - τρία (3) άτομα
- Οδός ... - τέσσερα (4) άτομα
- Οδός ... - ένα (1) άτομο
- Οδός ... - δύο (2) άτομα
- Οδός ... - δύο (2) άτομα
- Οδός ... - δύο (2) άτομα
- Οδός ... - τρία (3) άτομα
- Οδός ... (...) - δύο (2) άτομα
- Οδός ... - ... (...) - ένα (1) άτομο μία φορά τον μήνα”

Έτσι σύμφωνα με την ανωτέρω ρητή διατύπωση της Διακήρυξης, ο **ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός προσωπικού ανέρχεται σε 24 άτομα**, εκ των οποίων τα 23 άτομα απαιτούνται σε καθημερινή βάση και το 1 άτομο για το ... θα απασχολείται μία φορά το μήνα.

Περαιτέρω, στο Παράρτημα Ι: Τεχνικές Προδιαγραφές, παρατίθεται προς συμπλήρωση **Πίνακας Συμμόρφωσης**, όπου στους όρους των παραγράφων **ΣΤ.11, ΣΤ. 12, ΣΤ. 13 και ΣΤ.16**, ορίζονται **επί λέξει τα ακόλουθα :**

«...ΣΤ.11. Το απασχολούμενο προσωπικό καθαρισμού θα παρέχει τις εργασίες του επί πενθήμερο και συγκεκριμένα από Δευτέρα έως και Παρασκευή με εξαίρεση τις επίσημες αργίες που ορίζονται από την εργατική νομοθεσία.

ΣΤ. 12. Οι εργασίες καθαρισμού θα πρέπει να ολοκληρώνονται ως εξής: είκοσι (20) άτομα, τα οποία θα απασχολούνται επί τετράωρο, 07:00-11:00 ή και

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

13:00-17:00, τρία (3) άτομα, τα οποία θα απασχολούνται επί δωρο 08:00 - 16:00.

Για το ... θα απασχολείται ένα (1) άτομο επί τετράωρο, από 10:00 - 14:00, μία φορά το μήνα.

ΣΤ. 13. Η οριστικοποίηση του ωραρίου πρωί ή απόγευμα θα καθορισθεί με την υπογραφή της σχετικής σύμβασης

ΣΤ. 16. Ελάχιστος αριθμός απασχολουμένου προσωπικού καθημερινά ανά κτήριο (23 άτομα):

- ..., τέσσερα (4) άτομα.
- ..., τρία (3) άτομα.
- ..., τέσσερα (4) άτομα.
- ..., ένα (1) άτομο
- ..., δύο (2) άτομα.
- ..., δύο (2) άτομα.
- ..., δύο (2) άτομα.
- ..., τρία (3) άτομα.
- ..., δύο (2) άτομα.

Για το ..., ένα (1) άτομο μία φορά τον μήνα».

Ήτοι εκ των άνω απαιτήσεων, που περιέχονται στο Φύλλο Συμμόρφωσης, καθορίζονται ρητώς και με σαφήνεια:

α) ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός του προσωπικού (όροι ΣΤ.12. και ΣΤ.16), ανερχόμενος σε 23 άτομα καθημερινής απασχόλησης για τα κτίρια του Υπουργείου ..., και 1 άτομο που θα απασχολείται 1 φορά το μήνα στο ..., ήτοι εν συνόλω ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός των εργαζομένων ανέρχεται σε 24 άτομα, τα οποία κατανέμονται αριθμητικώς μεταξύ των κτιρίων σύμφωνα με τον Πίνακα που ενσωματώνεται στη Διακήρυξη.

β) τα συγκεκριμένα ωράρια/βάρδιες των συγκεκριμένων 24 εργαζομένων, ήτοι 20 εργαζόμενοι που θα εργάζονται με τετράωρη βάρδια είτε 07:00-11:00 ή και 13:00-17:00, και τα τρία (3) άτομα που θα εργάζονται επί δωρο με ορισθείσα βάρδια 08:00 - 16:00, ενώ ο

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

εργαζόμενος στο ... θα απασχολείται επί τετράωρο, από 10:00 - 14:00, μία φορά το μήνα,

γ) οι ημέρες εργασίας των απασχολούμενων σε καθημερινή βάση (βλ. όρο ΣΤ.11), ορίζοντας ότι το απασχολούμενο προσωπικό θα παρέχει τις εργασίες του επί πενθήμερο και συγκεκριμένα από Δευτέρα έως και Παρασκευή με εξαίρεση τις επίσημες αργίες που ορίζονται από την εργατική νομοθεσία και τέλος

δ) ρητώς ορίζεται ότι η οριστικοποίηση του ωραρίου πρωί ή απόγευμα των 20 ατόμων που απαιτούνται για καθημερινή 4ωρη απασχόληση, θα καθορισθεί με την υπογραφή της σχετικής σύμβασης (βλ. όρο ΣΤ. 16 του Φύλλου Συμμόρφωσης).

16. Επειδή από από την επισκόπηση της υποβληθείσας προσφοράς της προσφεύγουσας, προκύπτουν τα ακόλουθα: Στο υποβληθέν ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο «**8. ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ**», η προσφεύγουσα έχει συμπληρώσει τα επίμαχα πεδία ΣΤ.11, ΣΤ.12., ΣΤ.13 και ΣΤ. 16, δηλώνοντας πως συμμορφώνεται στις επίμαχες απαιτήσεις (ΑΠΑΝΤΗΣΗ «ΝΑΙ») και παραπέμποντας προς τεκμηρίωση και απόδειξη πλήρωσής τους στα ηλεκτρονικά αρχεία με α/α 4, 18, ήτοι στην Υπεύθυνη Δήλωση περί πλήρωσης του όρου 2.4.3.2 (ηλεκτρονικό αρχείο με α/α 4) και στην Τεχνική Περιγραφή του έργου (ηλεκτρονικό αρχείο με α/α 18). Στα εν λόγω ηλεκτρονικά αρχεία πέραν της αναγραφής πλήρωσης των όρων της Διακήρυξης ουδέν άλλο ειδικότερον αναφέρεται περί των ημερών και των βαρδιών του απασχολούμενου προσωπικού, ως και του ελαχίστου αριθμού εργαζομένων που θα διαθέσει η προσφεύγουσα για την εκτέλεση της σύμβασης. Περαιτέρω, στο ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο «1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡ. 68.pdf», η προσφεύγουσα παραθέτει τον ακόλουθο Πίνακα:

Αριθμός των εργαζομένων

Ημέρες και ώρες εργασίας

13,02 άτομα πλήρους οκτάωρης απασχόλησης ή
23 άτομα φυσική παρουσία
είκοσι (20) άτομα, τα οποία θα απασχολούνται
επί τετράωρο,
07:00-11:00 ή και 13:00-17:00, τρία (3) άτομα,
τα οποία θα απασχολούνται επί 8ωρο 08:00 -
16:00.
Για το ... θα απασχολείται
ένα (1) άτομο επί τετράωρο, από 10:00 - 14:00,
μία φορά το μήνα.

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

Συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι (ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΕΤΑΙ αντίγραφο της):

ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΟΥ ΠΟΣΟΥ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ (ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ)

ΥΨΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (συμπ. ΕΛΠΚ + κόστος ειδικών εργασιών + κόστος εποπτείας)

ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ

ΝΟΜΙΜΕΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 8%

ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟ ΚΕΡΔΟΣ

Τ.μ. / άτομο

Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας 2020-2018 & Υπουργική Απόφαση 4241/127/30.01.2019

ΜΗΝΙΑΙΩΣ | ΕΤΗΣΙΩΣ

12.504,27 € 150.051,29 €

3.042,29 € 36.507,48 €

352,00 € 4.224,00 €

145,00 € 1.740,00 €

1.422,58 € 17.070,92 €

3,86 € 46,31 €

1.833,70

Συνεπώς, εκ του δηλωθέντος αριθμού ατόμων προκύπτει πως η προσφεύγουσα θα διαθέσει προς εκτέλεση των απαιτούμενων **υπηρεσιών 23 άτομα φυσική παρουσία ή 13,02 άτομα πλήρους οκτάωρης απασχόλησης**. Περαιτέρω, ως προς τις ημέρες και ώρες δηλώνει «... είκοσι (20) άτομα, τα οποία θα απασχολούνται επί τετράωρο, 07:00-11:00 ή και 13:00-17:00, τρία (3) άτομα, τα οποία θα απασχολούνται επί 8ωρο 08:00 - 16:00. Για το ... θα απασχολείται ένα (1) άτομο επί τετράωρο, από 10:00 - 14:00, μία φορά το μήνα». Καταρχάς παρατηρείται πως η δήλωση περί του ελαχίστου αριθμού ατόμων (23 άτομα φυσική παρουσία ή 13,02 άτομα πλήρους 8ωρης απασχόλησης) εν πρώτοις δεν συμβαδίζει και τελεί σε αναντιστοιχία προς τον αριθμό των ατόμων που αθροιστικά συνάγονται από την συμπλήρωση του επόμενου πεδίου του άνω Πίνακα (20+3+4), στο οποίο (πεδίο) παραθέτει την οικεία απαίτηση της Διακήρυξης περί των απαιτούμενων βαρδιών, χωρίς να δηλώνει, ούτε πολύ περισσότερο να εξειδικεύει τις **ημέρες** εργασίας των άνω εργαζομένων. Σημειώνεται ότι σε κανένα ηλεκτρονικό αρχείο της προσφεύγουσας δεν ενυπάρχει ρητή δήλωση περί του απαιτούμενου αριθμού ατόμων που θα διάθεσει, ούτε και η ίδια η προσφεύγουσα παραπέμπει σε άλλο υποβληθέν αρχείο περί ρητής δήλωσής της περί τούτου, παρά μόνον υποστηρίζει ότι δύναται να συναχθεί ερμηνευτικώς εκ της υποβληθείσας οικονομικής της προσφοράς.

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

17. Επειδή όπως προκύπτει από τη συνδυαστική ερμηνεία των προπαρατεθέντων όρων της διακήρυξης και δη του Πίνακα των υπό καθαρισμό κτιρίων του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, ως και των όρων ΣΤ.12 και ΣΤ.16 του Φύλλου Συμμόρφωσης, και κατόπιν άθροισης των επιμέρους συγκεκριμένων, αριθμητικών συνόλων εργαζομένων ανά κτίριο (4+3+4+1+2+2+2+3+2+1) συνάγεται το συμπέρασμα ότι, για τον καθαρισμό του συνόλου των κτιρίων της υπό ανάθεση σύμβασης, **απαιτούνται είκοσι τέσσερις (24) εργαζόμενοι, συμπεριλαμβανομένου του ενός (1) εργαζόμενου στο ...**, ήτοι 23 άτομα καθημερινής απασχόλησης για την καθαριότητα των κτιρίων του Υπουργείου και 1 άτομο απασχόλησης μία φορά το μήνα για το Στρατόπεδο Πλέσσα. Επιπρόσθετα, η οικεία διακήρυξη, όπως συνάγεται από τη διατύπωση της απαίτησης ΣΤ.12 του Πίνακα Συμμόρφωσης, ορίζει συγκεκριμένο αριθμό εργαζομένων καθώς και συγκεκριμένο ωράριο απασχόλησης ανά εργαζόμενο. Για παράδειγμα, η αναφορά «*είκοσι (20) άτομα, τα οποία θα απασχολούνται επί τετράωρο, 07:00 - 11:00 ή και 13:00 - 17:00*» δεν χρήζει περαιτέρω ερμηνείας, καθώς προβλέπει συγκεκριμένα, ρητά και δεσμευτικά ότι το σύνολο των τεσσάρων (4) ωρών εργασίας ανά βάρδια καλύπτεται από είκοσι (20) συγκεκριμένα άτομα, χωρίς δυνατότητα εναλλαγής μεταξύ τους ή με άλλους εργαζόμενους [π.χ. ένας (1) εργαζόμενος για δύο (2) 4ωρες βάρδιες, 07:00 - 11:00 ή και 13:00 - 17:00]. Σε αντίθετη περίπτωση, θα γινόταν αναφορά σε είκοσι (20) 4ωρες βάρδιες, χωρίς δηλαδή να γίνεται μνεία στο πλήθος των εργαζομένων (βλ. ΑΕΠΠ 210/2020, σκ. 18). **Υπό τα δεδομένα αυτά**, η προσφορά της προσφεύγουσα παρίσταται ευθέως αντικείμενη στους άνω απαράβατους όρους, καθώς δηλώνει ότι θα διαθέσει 23 άτομα φυσική παρουσία ή 13,02 άτομα πλήρους 8ωρης απασχόλησης. Ήτοι αφενός τα 23 άτομα υπολείπονται του ελαχίστου εκ της Διακήρυξης απαιτούμενου αριθμού ατόμων (24) αφετέρου τα 13,02 άτομα πλήρους 8ωρης απασχόλησης υπολείπονται των 24 ατόμων που η Διακήρυξη απαιτεί αλλά και των βαρδιών που τίθενται κατά τρόπο συγκεκριμένο ανά άτομο (βλ. όρο ΣΤ. 12 του Πίνακα Συμμόρφωσης). Περαιτέρω, στον Πίνακα του άρθρ. 68 στο πεδίο αυτού ημέρες και ώρες εργασίας, η προσφεύγουσα δεν προβαίνει σε καμία αναφορά για τις ημέρες εργασίας των ατόμων που διαθέσει, παραθέτοντας μόνο τα δεσμευτικά ωράρια του όρου ΣΤ. 12 του Φύλλου Συμμόρφωσης. Ούτως, όμως, ουδόλως

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

δηλώνει, ούτε πολύ περισσότερο εξειδικεύει τις ημέρες και ώρες εργασίας των 23 ατόμων φυσική παρουσία που δηλώνει ότι θα διαθέσει, κατά παράβαση του οικείου άρθρ. 2.4.4 της Διακήρυξης. Κατά συνέπεια η **δεύτερη και τρίτη αιτιολογική βάση** απόρριψης της προσφοράς της, περί μη κάλυψης του απαιτούμενου κατά τη Διακήρυξη αριθμού των ατόμων (24) ως και των ημερών και βαρδιών αυτών, παρίσταται βάσιμη και ερειδόμενη στη Διακήρυξη και δη στο άρθρ. 2.4.4 αυτής και στις απαιτήσεις των όρων ΣΤ. 12 και ΣΤ. 16 του Φύλλου Συμμόρφωσης, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Εξάλλου, και η ίδια η προσφεύγουσα επιβεβαιώνει με την προσφυγή της, τη μη στοίχιση της προσφοράς της με την απαίτηση του όρου ΣΤ.12 και ΣΤ.16, ισχυριζόμενη ότι τούτο οφείλεται σε πρόδηλο τυπογραφικό σφάλμα και ότι εκ των λοιπών στοιχείων της προσφοράς της δύναται να εξαχθεί ότι στην πραγματικότητα διαθέτει 24 άτομα για την εκτέλεση της σύμβασης, ενώ ο αριθμός 13,02 άτομα που δηλώνει συνιστά υπολογιστικό μέγεθος και δη αναγωγή των ατόμων που η Διακήρυξη απαιτεί σε αριθμό ατόμων πλήρους 8ωρης απασχόλησης. Επί των άνω αιτιάσεων της προσφεύγουσας λεκτέα είναι τα εξής: Από την επισκόπηση της συνολικής προσφοράς της προσφεύγουσας δεν προκύπτει σε κανένα άλλο σημείο αυτής, ρητή και κατηγορηματική δήλωσή της περί του αριθμού των ατόμων που θα διαθέσει, πέραν της επίμαχης στο αρχείο των στοιχείων του άρθρ. 68. Ούτε δύναται να εξαχθεί εκ της οικονομικής της προσφοράς ότι διαθέσει τον ορθό αριθμό ατόμων, καθώς στην τελευταία παραθέτει μόνον την μηνιαία και ετήσια ανάλυση κόστους χωρίς άλλη περαιτέρω εξειδίκευση. Άρα, η δήλωση της προσφεύγουσας περί διάθεσης 23 ατόμων φυσική παρουσία δεν δύναται να εκληφθεί ως παραδρομή η τυπογραφικό σφάλμα ούτε επίσης δύναται η Αναθέτουσα Αρχή να την καλέσει προς διευκρίνιση, καθώς αυτό θα ισοδυναμούσε με μη νόμιμη τροποποίηση της προσφοράς της εν μέσω της αξιολόγησης. Περαιτέρω, αβασίμως η προσφεύγουσα προβάλλει ότι δηλώνει τις ημέρες και ώρες των εργαζομένων που διαθέσει καθώς εκ του υποβληθέντος αρχείου αφενός δεν δηλώνει καθόλου τις ημέρες εργασίας ανά άτομο, αφετέρου παραθέτει αντιφατικά τις βάρδιες εργασίες που απαιτεί η Διακήρυξη χωρίς να συμβαδίζουν με τον αριθμό των ατόμων που δηλώνει ότι θα διαθέσει. Συνεπεία των ανωτέρω, η δεύτερη και τρίτη αιτιολογική βάση απόρριψης της προσφοράς της, περί μη κάλυψης του απαιτούμενου κατά τη

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

Διακήρυξη αριθμού των ατόμων (24), ως και των ημερών και βαρδιών αυτών, παρίσταται βάσιμη και ερειδόμενη στη Διακήρυξη και δη στο άρθρ. 2.4.4 αυτής και στις απαιτήσεις των όρων ΣΤ. 12 και ΣΤ. 16 του Φύλλου Συμμόρφωσης, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας.

18. Επειδή, τέλος, επί της **πρώτης** αιτιολογικής βάσης απόρριψης της προσφοράς της προσφεύγουσας, λόγω μη κάλυψης του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους, όπως αυτό υπολογίστηκε από την Επιτροπή του Διαγωνισμού και επικυρώθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή, και δη τόσο του κόστους των πάσης φύσεως αποδοχών όσο και των ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών, λεκτέα είναι τα εξής: Καταρχάς, η προσφεύγουσα παραπονείται διότι το πρώτον η Αναθέτουσα Αρχή προέβη στον υπολογισμό του ελαχίστου νόμιμου εργατικού κόστους με το επίμαχο Πρακτικό με αριθμ. 9, επικυρωθέν δια της προσβαλλομένης, ενώ, περαιτέρω η Αναθέτουσα Αρχή δεν προσάπτει συγκεκριμένο σφάλμα και πλημμέλεια στο υπολογισθέν εργατικό κόστος και τις ασφαλιστικές εισφορές της προσφεύγουσας, παρά μόνον αρκείται στην παραδοχή ότι τα κονδύλια «κόστος μισθοδοσίας» και «ασφαλιστικές εισφορές» που η προσφεύγουσα δηλώνει υπολείπονται των ποσών που η ίδια η Αναθέτουσα Αρχή υπολόγισε. Πλην όμως, όπως βασίμως προβάλλει η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της, η διακήρυξη δεν απαιτούσε από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς να συμπεριλάβουν στην προσφορά τους την ανάλυση του εκτιμώμενου από τους ίδιους εργατικού κόστους και στην οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας δεν υφίστατο σχετική ανάλυση, παρά μόνο δήλωση για το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων και για το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, με βάση το αρ. 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115) και την παρ. 2.4.4 της Διακήρυξης. Τούτων δοθέντων και προς έλεγχο της νομιμότητας των υποβληθεισών οικονομικών προσφορών και της τήρησης εκ μέρους τους των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, η Επιτροπή του Διαγωνισμού προέβη πράγματι το πρώτον με το Πρακτικό με αριθμ. 9 στον αναλυτικό υπολογισμό των επίμαχων ποσών. Οι άνω υπολογισμοί της Επιτροπής του Διαγωνισμού περί του ελάχιστου νόμιμου ύψους των πάσης φύσεως αποδοχών και των ασφαλιστικών εισφορών επικυρώθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή και επί τη

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

βάσει αυτών απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας, ως υπολειπόμενη αυτών. Άρα, αφενός η αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς της προσφοράς έγκειται, όχι γενικά και αόριστα ως η ίδια επικαλείται, αλλά ειδικώς στην μη κάλυψη εκ της οικονομικής προσφοράς της, του ελαχίστου νόμιμου εργατικού κόστους και δη των κονδυλίων «κόστος μισθοδοσίας» και «ασφαλιστικές εισφορές». Η δε ειδική αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς της ενυπάρχει εντός του διοικητικού φακέλου, και δη ανευρίσκεται στο Πρακτικό με αριθμ. 9, επικυρωθέν δια της προσβαλλόμενης και συγκοινοποιηθέν με την τελευταία. Άρα, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί αόριστης, ελλιπούς και πλημμελούς αιτιολογίας της προσβαλλομένης είναι απορριπτέοι και δεν ευσταθούν, ενώ και η αναθέτουσα αρχή, ενόψει των ανωτέρω, δεν θα μπορούσε εν τοις πράγμασι να εντοπίσει συγκεκριμένο σφάλμα στην κατάρτιση της οικονομικής της προσφοράς. Σε κάθε δε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή δεν απέρριψε την προσφορά της προσφεύγουσας λόγω σφάλματος στην κατάρτιση ή στον τρόπο και τη μεθοδολογία κατάστρωσης της οικονομικής της προσφοράς, αλλά διότι αυτή, σύμφωνα με το δηλωμένο ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων και το δηλωμένο ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, δεν καλύπτει το ελάχιστο εργοδοτικό κόστος, όπως αυτό προκύπτει από την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, και το οποίο υπολογίστηκε από την Επιτροπή διενέργειας/ αξιολόγησης του διαγωνισμού με το, εγκεκριμένο από την αναθέτουσα αρχή, Πρακτικό 9. Περαιτέρω, η προσφεύγουσα προσάπτει συγκεκριμένα σφάλματα και πλημμέλειες στους υπολογισμούς της Αναθέτουσας Αρχής που αφορούν τα άνω κονδύλια και συγκεκριμένα της προσάπτει ότι δεν υπολόγισε ορθώς το δώρο Χριστουγέννων για τους εργαζομένους πλήρους και μερικής απασχόλησης. Η Αναθέτουσα Αρχή αποδεχόμενη τον άνω ισχυρισμό, προέβη σε νέους υπολογισμούς στις υποβληθείσες απόψεις της, εκ των οποίων όμως και πάλι προκύπτει ότι η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας **δεν καλύπτει το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος**. Ήτοι ακόμη και κατόπιν των αναθεωρημένων τιμών των άνω κονδυλίων κατ' αποδοχή της σχετικής αιτίας της προσφεύγουσας, *η οποία πέραν της προαναφερθείσας πλημμέλειας δεν προσάπτει άλλη πλημμέλεια στους υπολογισμούς της Αναθέτουσας Αρχής,*

Αριθμός Απόφασης: 1172 /2022

προκύπτει ότι η προσφορά της προσφεύγουσας υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου εργατικού κόστους. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις απόψεις της Αναθέτουσας Αρχής, το ποσό που δηλώνει η προσφεύγουσα ως «Ύψος του προϋπολογισμένου ποσού πάσης φύσεως νόμιμων αποδοχών του συνόλου των εργαζομένων (κόστος μισθοδοσίας), ύψους **12.504,27** ευρώ ανά μήνα, υπολείπεται του **αναθεωρημένου** ποσού των νόμιμων αποδοχών που ανέρχεται πλέον σε **12.543,84 ευρώ ανά μήνα**, - Το ποσό που δηλώνει ως «Ύψος ασφαλιστικών εισφορών του συνόλου των εργαζομένων στον παρόντα διαγωνισμό», ύψους 3.042,29 ανά μήνα, υπολείπεται του αναθεωρημένου ποσού των ασφαλιστικών εισφορών που ανέρχεται πλέον σε 3.129,68 ευρώ ανά μήνα, και τέλος, - Το συνολικό εργατικό κόστος της οικονομικής προσφοράς του προσφεύγοντος, ύψους 15.546,56 υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού κόστους, το οποίο ανέρχεται πλέον σε 15.673,52 ευρώ ανά μήνα. Άρα, εφόσον και κατόπιν της εντοπισθείσας πλημμέλειας και διόρθωσης των άνω ποσών, η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας εξακολουθεί να υπολείπεται του νομίμου ελάχιστου εργατικού κόστους, η **πρώτη αιτιολογική βάση** απόρριψη της προσφοράς της παρίσταται βάσιμη και νόμιμη, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας.

19. Επειδή κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

20. Επειδή ύστερα από την προηγούμενη σκέψη πρέπει να καταπέσει το καταβληθέν από την προσφεύγουσα παράβολο κατ' άρθρ. 363 του ν. 4412/2016.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την κατάπτωση του κατατεθέντος από την προσφεύγουσα παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 14 Ιουλίου 2022 και εκδόθηκε στις 3 Αυγούστου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΛΑΣ